

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. Сковороди



ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Випуск 9

Харків
2016

ОРНІТОФАУНА СЕНЬКІВСЬКОЇ ЗАТОКИ ЧЕРВОНОСКІЛЬСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА

Науковий керівник – к. б. н., доцент А.Б. Чаплигіна

Дослідження проводились протягом 2013-2015 рр. на території Сеньківської затоки Червонооскільського водосховища (Куп'янський р-н, Харківська обл.). Червоноскільське водосховище – одне з найбільших водосховищ Харківської області, розташоване в долині р.Оскіл (басейн р. Сіверський Донець).

У складі орнітофауни зреєстровано 45 видів, що об'єднані в 13 родин та 7 рядів (Пірникозоподібні (*Podicipediformes*), Лелекоподібні (*Ciconiiformes*), Гусеподібні (*Anseriformes*), Соколоподібні (*Falconiformes*), Журавлеподібні (*Gruiformes*), Сивкоподібні (*Charadriiformes*), Совоподібні (*Strigiformes*). З них 26 видів гніздові пролітні, 19 видів зустрічаються під час сезонних міграцій.

Гніздовий водно-болотний орнітокомплекс представлений 18 видами: пірникоза велика (*Podiceps cristatus*), бугай (*Botaurus stellaris*), бугайчик (*Ixobrychus minutus*), чапля сіра (*Ardea cinerea*), чепура велика (*Egretta alba*), чапля руда (*Ardea purpurea*), квак (*Nycticorax nycticorax*), лебідь-шипун (*Cygnus olor*), чирянка велика (*Anas querquedula*), крижень (*Anas platyrhynchos*), попелюх (*Aythya ferina*), лунь очеретяний (*Circus aeruginosus*), пастушок (*Rallus aquaticus*), курочка водяна (*Gallinula chloropus*), лиска (*Fulica atra*), мартин звичайний (*Larus ridibundus*), крячок чорний (*Chlidonias niger*), крячок річковий (*Sterna hirundo*).

У складі лучного орнітокомплексу представлено 8 видів: деркач (*Crex crex*), лелека білий (*Ciconia ciconia*), чайка (*Vanellus vanellus*), коловодник звичайний (*Tringa totanus*), набережник (*Actitis hypoleucos*), баранець звичайний (*Gallinago gallinago*), лунь лучний (*Circus pygargus*), сова болотяна (*Asio flammeus*).

Під час весняної та осінньої міграцій на дослідженій ділянці Червоноскільського водосховища концентруються для відпочинку і живлення чисельні зграї гусей, качок, мартинів, крячків, куликів.

У складі орнітофауни зареєстровано 15 рідкісних видів, серед яких 2 види занесені до Європейського Червоного списку (деркач, орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla*), 7 видів – до Червоної книги України (2009) (гоголь (*Bucephala glangula*), журавель сірий (*Grus grus*), шуліка чорний (*Milvus migrans*), орлан-білохвіст, лунь лучний, кулик-довгоніг (*Himantopus himantopus*), сова болотяна), 8 видів – до Червоного списку Харківської області (лелека білий, бугай, бугайчик, чепура велика, чапля руда, квак, лебідь-шипун, крячок річковий).

Устименко Катерина

ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНОЇ КУЛЬТУРИ СОСНОВОГО ШОВКОПРЯДА

Науковий керівник – к. б. н., доцент Т.Ю. Маркіна.

Сучасний екологічний стан навколишнього середовища, що утворився внаслідок антропогенного забруднення, незбалансованого аграрного виробництва, ставить на порядок денний надзвичайно гостре питання використання біологічних методів боротьби зі шкідниками лісового господарства, що може значно знизити ступінь хімічного навантаження на екосистеми.